

INSTALACJE

centralnego odkurzania

Sprzątnięcie dużego, piętrowego domu stanowi poważne wyzwanie. Trzeba za sobą wszędzie ciągnąć odkurzacza, zmieniać gniazda, wymieniać worek.

Sprzątanie to dużo hałasu i kurzu. Alternatywą jest centralne odkurzanie. Instalacje te cieszą się w Polsce coraz większą popularnością. W wielu domach stanowią jeden ze standardowych elementów wyposażenia. A jeśli jeszcze nie mamy centralnego odkurzania, warto się nad nim zastanowić.

Stefan Erde

Jak zbudowany jest centralny odkurzacza?

Składa się on z trzech podstawowych elementów: gniazd ssących, jednostki centralnej i łączących je przewodów. Gniazda montuje się w kilku wybranych miejscach w domu i łączy je z jednostką centralną, czyli urządzeniem, które stanowi „serce” odkurzacza. Do gniazda podłącza się wąż ssący z końcówką ssącą.

Jak działa centralny odkurzacza?

Jednostka centralna wytwarza podciśnienie w instalacji i zasysa brud oraz kurz z pomieszczeń. Przedostają się one umieszczonymi w ścianie przewodami do wnętrza jednostki centralnej. Tam powietrze jest oczyszczane z zanieczyszczeń i usuwane przewodem na zewnątrz domu.

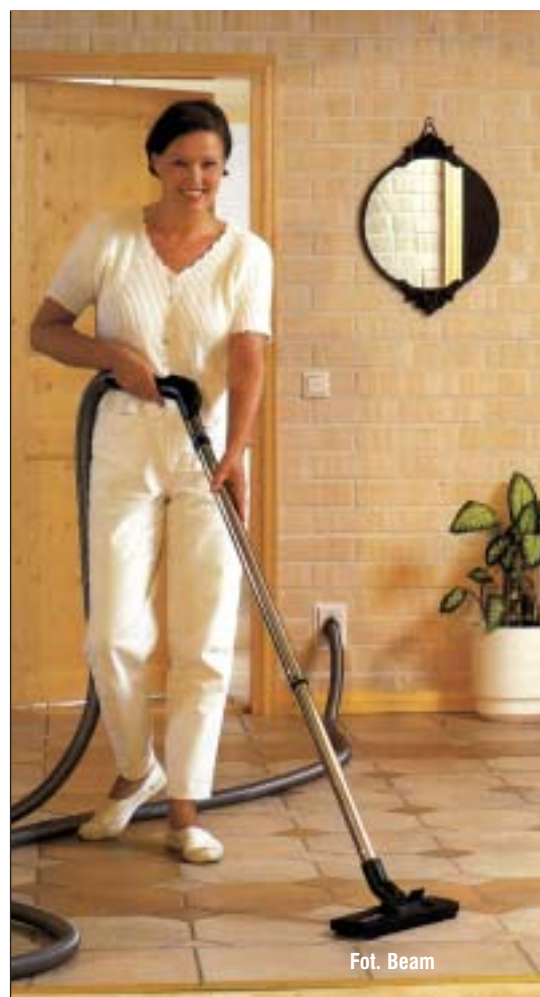
Na jakim etapie budowy domu wykonuje się instalację?

Budynek może zostać wyposażony w system centralnego odkurzania w każdym momencie budowy. Najlepiej jed-

nak, jeżeli przewidzimy go już podczas projektowania domu. Dzięki temu będziemy mogli optymalnie rozmieścić gniazda ssące i bezkolizyjnie poprowadzić przewody. Pozwoli nam to ponadto zredukować do minimum niezbędne do przeprowadzenia prace budowlane, takie jak przebicie w ścianach i stropach, wykonanie bruzd oraz ekranów osłaniających itd.

Instalację centralnego odkurzania możemy zamontować również w domu już zamieszkałym, ale wymaga to większego nakładu pracy.

1 Układanie instalacji centralnego odkurzania zaczynamy od montażu przewodów i gniazd ssących (fot. Husky)

Fot. Beam

Niewątpliwą zaletą systemu jest możliwość podzielenia prac na etapy. W pierwszym należy rozprowadzić przewody ssące oraz elektryczne i zamontować gniazda ssące **1**. Zakup oraz montaż jednostki centralnej, węża ssącego i akcesoriów do sprzątania to etap drugi. Można się na niego zdecydować w dogodnym czasie. Jest to niezwykle istotne, jeżeli nie mamy pieniędzy na sfinansowanie całego systemu od razu.

➤ Dlaczego warto zainwestować w centralne odkurzenie?

- W odróżnieniu od tradycyjnych odkurzaczy przenośnych, instalacja centralna wysysa brud i kurz z pomieszczeń, a oczyszczone powietrze usuwa na zewnątrz budynku. Dzięki temu nie rozprzestrzenia bakterii i nie powoduje wzbijania kurzu w sprzątanym pomieszczeniach.
- Lokalizacja jednostki ssącej odkurzacza centralnego w pomieszczeniu oddalonym od sprzątanego sprawia, że domownicy nie są narażeni na hałas. Słuchanie radia, oglądanie telewizji lub odpoczynek czy nawet sen innych współmieszkańców, podczas pracy systemu centralnego mogą pozostać niezakłócone.
- W trakcie sprząkania nie musimy przenosić odkurzacza do kolejnych pomieszczeń. Posługujemy się tylko lekkim węzłem. Pojemnik na śmieci, znajdujący się w jednostce centralnej, opróżniamy jedynie dwa lub trzy razy w ciągu roku, a jego stopniowe napełnianie nie zmniejsza skuteczności odkurzania. Sprząkanie trwa krócej i jest mniej męczące niż tradycyjne.
- W zależności od modelu jednostki centralnej możliwe jest czyszczenie na sucho lub na mokro, czyli np. również pranie dywanów i obić mebli.
- Obecność instalacji centralnego odkurzania wpływa na podniesienie standardu budynku – przy sprzedaży lub wynajmie jego wartość rośnie.

Gniazda ssące powinny być tak rozmieszczone, żeby można było dotrzeć do najdalszych nawet zakamarków w domu i obsłużyć z jednego gniazdka 50-100 m² powierzchni

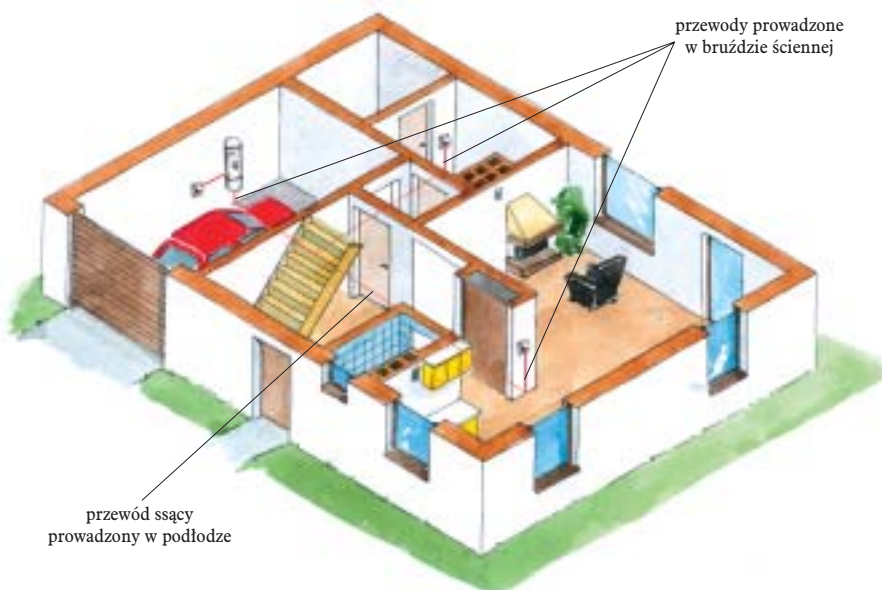
Na czym polega projektowanie instalacji?

Należy optymalnie rozmieścić gniazda ssące, określić umieszczenie jednostki centralnej i przewidzieć trasy prowadzenia instalacji 2.

Przemysłana lokalizacja gniazd ssących zwiększy wygodę korzystania z systemu. Powinniśmy mieć możliwość sprząknięcia nawet najdalszych zakamarków domu. Gniazda należy umiesz-

czać w miarę możliwości w centralnej części każdej kondygnacji, w łatwo dostępnym miejscu (np. w korytarzu). Dobrze jest też przewidzieć po jednym gnieździe w garażu, w pobliżu tarasu czy wejścia do domu. Pojedyncze gniazdo powinno umożliwić sprząknięcie 50-100 m² powierzchni. Jedną z wyspecjalizowanych odmian gniazda jest tzw. automatyczna szufelka, lokalizowana w miejscach gromadzenia się śmieci na

2 Warto dobrze rozplanować miejsca montażu gniazd ssących, dzięki temu będziemy w pełni wykorzystywać zalety systemu

plast BOR

- zimna woda
- ciepła woda
- centralne ogrzewanie system PLASTBOR

Oferuje:

- stałe dostawy rur i kształtek z PP-R (typ 3) w zakresie średnic 16-75 mm. do instalacji przemysłowych, mieszkaniowych i rolniczych.

Gwarantujemy:

- wysoką jakość i trwałość naszych wyrobów,
- 10 letnie doświadczenie produkcyjne,
- całościową obsługę,
- atrakcyjne ceny producenta

DO

PRODUCENT SYSTEMÓW
SANITARNYCH Z POLIPROYLENU

PLASTBOR

Piaseczno-Chyliczki, 05-500
ul. Przesmyckiego 66
Tel. (22) 756 88 83,
750 29 89
fax (22) 756 88 83

e-mail:
biuro@plastbor.com.pl

Zapraszamy do współpracy
inwestorów, handlowców
i wykonawców

www.plastbor.com.pl

3 Automatyczna szufelka jest niezbędna w każdej kuchni (fot. Beam)

podłozce – np. w kuchni czy w holu obok wycieraczki **3**.

Jednostka centralna. Z uwagi na hałas pracującego silnika, jednostkę centralną należy umieścić w dostatecznej odległości od pomieszczeń mieszkalnych, najlepiej w pomieszczeniu suchym i przewiewnym, takim jak garaż, wentylowana piwnica lub inne pomieszczenie gospodarcze. Wybierzmy takie miejsce, w którym bez problemów będziemy mogli opróżniać zbiornik ze śmieci.

Aby cięższe zanieczyszczenia łatwo przepływały rurami ssącymi, odkurzacz powinien być zamontowany w możliwie najniższym punkcie instalacji. Jeżeli jednak jednostka centralna, ze względu na

układ pomieszczeń, musi zostać umieszczona ponad 3 m powyżej najniższego punktu tej instalacji, należy przewidzieć urządzenie o większej mocy lub zasięgnąć porady producenta albo dystrybutora.

W najniższym punkcie pionu, w którym powietrze jest transportowane do góry, trzeba umieścić korek rewizyjny.

Odległość jednostki centralnej od zewnętrznej ściany domu (od wyrzutni powietrza) nie powinna przekraczać 6 m. Jej zwiększenie prowadziłoby do wzrostu oporów przepływu powietrza w instalacji. Kiedy nie da się tej odległości zachować, należy zwiększyć średnicę rury wyrzutowej, usuwającej powietrze na zewnątrz.

Przewody ssące najłatwiej rozprzewadzić pod podłogą (pod sufitem piwnicy), w kanałach wentylacyjnych, w kanałach instalacji centralnego ogrzewania, w kanałach instalacji wodno-kanalizacyjnej, pod schodami, we wnękach szaf lub skryć je za płytą gipsowo-kartonową, panelem sufitowym bądź w bruzdzie ściiennej. Trasa przewodów powinna bieć równolegle i prostopadłe do powierzchni przegród. Rury mogą być układane bez żadnego spadku. Należy

się starać, aby instalacja była możliwie jak najkrótsza i miała jak najmniej kolanek (zagięć), a te, które są konieczne, były jak najłagodniejsze. Każde załamanie trasy wprowadza bowiem dodatkowy opór przepływu powietrza. Trójniki należy układać zawsze zgodnie z kierunkiem przepływu.

Pion (ewentualnie piony) należy zlokalizować możliwie centralnie w budynku. **Gniazda ssące** dobrze jest połączyć z instalacją krótkim kolaniem i dodatkowym odcinkiem poziomym lub pionowym. Zabezpieczy to instalację przed przypadkowym wrzuceniem przez dzieci dłuższych przedmiotów (np. długopisów, kredek).

Należy unikać sytuacji, w których zabrudzenia są transportowane od dołu w górę na dłuższych odcinkach. Mogą wtedy wystąpić kłopoty z ich zassaniem.

O czym musimy pamiętać, wykonując instalację?

Montaż przewodów ssących. Rury trzeba przecinać obcinakiem do rur z PVC. Dzięki temu przecięcie jest pod kątem prostym, brak też zadziorów. Obcięte końce rur należy wygładzić. Podczas wykonywania połączeń pamiętajmy o tym, że klej nanosi się na koniec rury, a nie na kształtkę. Dzięki temu nie wcieknie on do wnętrza instalacji i nie będzie powodował zbierania się na nim kurzu oraz zwiększania oporów przepływu.

Każda nierówność wewnątrz przewodów powoduje straty ciągu, utrudnia transport zanieczyszczeń, a w skrajnym przypadku może doprowadzić do zatkania instalacji.

Montaż przewodów elektrycznych. Wzdłuż całej trasy przewodów ssących należy wykonać instalację elektryczną. Łączy ona wszystkie gniazda z odkurzaczem centralnym, co pozwala na zdalne włączanie i wyłączanie urządzenia. Przewód można prowadzić na dwa sposoby:

- od każdego gniazda ssącego do jednostki centralnej osobnymi przewodami;
- od gniazda do gniazda łącząc przewody równolegle.

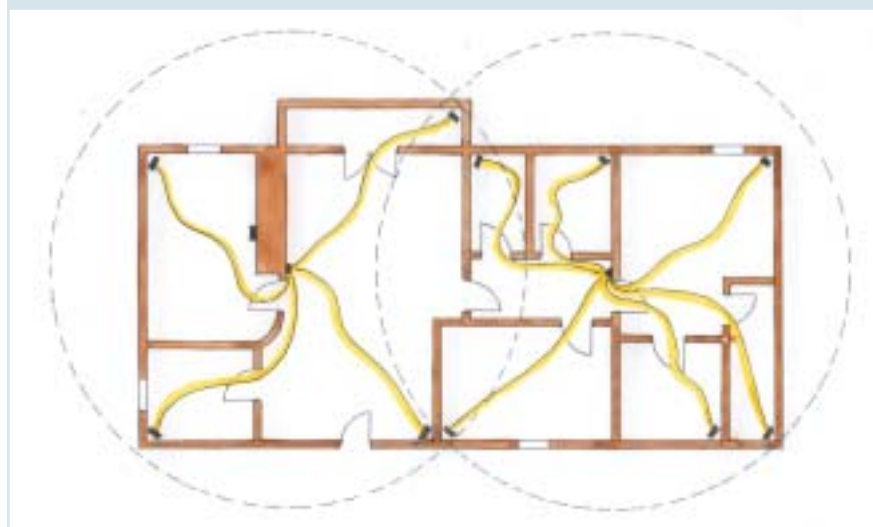
W instalacjach poprowadzonych za płytą gipsowo-kartonową wystarczy przymocować przewody elektryczne do rur plastrem lub opaską. Jeśli instalacja zоста-

>> Jak samodzielnie rozmieścić gniazda?

W dowolnej (ale czytelnej) skali (np. w skali 1:100) wykonajmy plan budynku i wszystkich jego kondygnacji. Następnie zakreślmy okręgi o średnicy odpowiadającej długości węża, pamiętając o zachowaniu tej samej skali rysunku. Środki tych okręgów to miejsca planowanych gniazd ssących **4**.

Teraz sprawdźmy, czy dotrzemy węzłem do wszystkich zakamarków. W tym celu odcinamy nitkę lub cienki nieelastyczny sznurek o długości odpowiadającej długości węża ssącego – nadal w tej samej skali. Jeden koniec umieścimy w miejscu planowanego gniazda i sprawdźmy, czy możemy dotrzeć z węzłem ssącym w każde miejsce. Pamiętajmy o meblach – je również warto uwzględnić na etapie projektowania instalacji.

4 Tak możemy samodzielnie zaprojektować miejsca montażu gniazd ssących

Instalacje centralnego odkurzenia

ła poprowadzona w posadzce lub bruździe ściennej, przewody należy zabezpieczyć rurą osłonową (np. peszlem).

Gniazda są zasilane napięciem bezpiecznym, czyli o wartości 12 lub 24 V.

Dostępny na rynku jest także **pneumatyczny system uruchamiania**, tzw. push/pull. Decydując się na niego, nie

musimy doprowadzać instalacji elektrycznej do gniazd ssących.

Moc jednostki centralnej. Zależy ona od odległości między jednostką a najbardziej oddalonym gniazdem ssącym (jest to maksymalna długość rurociągu) oraz od całkowitej sprzątej powierzchni, co zazwyczaj przelicza się na ilość

gniazd ssących. Urządzenia przeznaczone do domów jednorodzinnych są zwykle zasilane prądem jednofazowym, a moc silników mieści się w przedziale 1000-3000 W.

Sterowanie pracą jednostki centralnej. Do ważniejszych zalet systemu centralnego odkurzenia należy prostota obsługi: urządzenie uruchamia się albo

REKLAMY

Seria limitowana

Tylko teraz - niepowtarzalna okazja! Przy zakupie jednostek centralnych 2725 oraz 2750 w zestawach **superlux** otrzymasz wyjątkowy zestaw akcesoriów: ssawkę okrągłą, ssawkę płaską, szczotkę małą do tapicerki, wieszak na wąż, szczotkę Wessel-Werk, metalową rurkę teleskopową oraz **najlepszy na rynku wąż ssący Beam** - lekki, bardzo trwały, nadzwyczajnie wygodny, posiadający wyłącznik odkurzacza w ręczce!

Chcesz wiedzieć więcej? Zadzwoń, skontaktuj się z naszym dystrybutorem lub odwiedź naszą stronę internetową.

www.beam.pl | tel. (91) 432 54 84
www.odkurzaj.pl | tel. 601 888 888

BEAM
The Electrolux Group.
Najlepszy wybór. Nr 1 na Świecie.

Badania przeprowadzone przez Uniwersytet Kalifornijski dowodzą, że odkurzacze centralne **BEAM** pomagają redukować objawy alergii aż o **61 %**

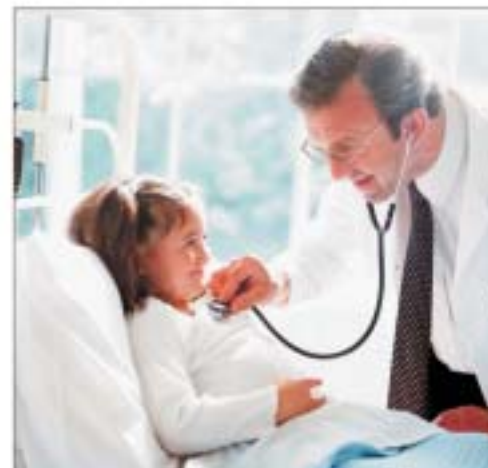
Nie zwlekaj
zadzwoń lub przyjeźdź do nas już dziś

„DJAK” DOM-SERWIS

Tel. / Fax. (42) 634-70-14

0-602-570-800

e-mail: djak1@op.pl

5 W ten sposób uruchamiamy odkurzacz

przez samo włożenie węża do gniazda 5 (wąż standardowy), albo przez jego włożenie i przestawienie pozycji przełącznika w ręczce (wąż w wersji lux).

Niektóre modele są wyposażone w elektroniczny regulator mocy na ręczce węża ssącego. Pozwala to na optymalizację pracy systemu i oszczędność energii.

W systemie push/pull włączanie i wyłączanie jednostki centralnej odbywa się przez wydłużanie i skracanie teleskopowej ręczki 6.

6 Teleskopowa ręczka pracująca w systemie push/pull (www.axpir.pl)

Ile to kosztuje?

Koszt centralnego odkurzania (dom o powierzchni 150 m²) wynosi 4000-12 000 zł; cena zależy m.in. od wyposażenia, ilości gniazdek.

Info Rynek – firmy

AERECO (AXPIR) (22) 632 79 34	www.axpir.pl
BORYSOWSKI & SPÓŁKA (AERTECNICA) 0800 120 232	www.borysowski.com.pl
BIM (BEAM) (91) 432 54 84	www.beam.pl
COMFORT SYSTEM (DISAN) (61) 862 84 22	www.disan.com.pl
DJAK (BEAM) (42) 634 70 14	
ELEKTRA (22) 843 32 82	www.elektra.pl
HUSKY POLSKA (48) 363 31 94	www.husky.pl
KLIMAWENT (58) 629 64 80	www.klimawent.com.pl
SANTECH (VACU MAID) 0800 266 009	www.odkurzaczecentralne.pl
SMART ARROWS (22) 812 73 45	www.smartsys.smart.pl
UNIVAC 0801 600 858	www.odkurzacze-centralne.com.pl
WIREXIM (61) 662 07 77	www.wirexim.com.pl

>> Niezbędne elementy instalacji

Przewody ssące (a)

Rury i kształtki, z których wykonuje się instalacje centralnego odkurzania, produkowane są przeważnie z PVC. Kupując je, wybierzmy takie, które mają właściwości antyelektrostatyczne – są one przeznaczone specjalnie do tych instalacji. Elementy powinny być łączone na klej. Do wykonania systemu nie należy stosować PVC kanalizacyjnego.

Gniazda ssące (b)

Mogą być wykonane z tworzywa sztucznego albo metalu. Gniazda plastikowe montujemy w ścianach i stropach, a metalowe – głównie w podłogach.

Gniazdo składa się z obudowy, ruchomej klapki i uszczelki z gumy. Jest do niego doprowadzona niskonapięciowa instalacja elektryczna.

a – Rury i kształtki do wykonania instalacji centralnego odkurzania (fot. Husky Polska)

b – Możemy wybierać spośród wielu różnych kształtów gniazd ssących (fot. Djak, Comfort System, Borysowski)

Zestawy do sprzątania (c)

W skład zestawu wchodzi: wąż ssący i końcówki ssące.

Wąż ssący – jest to giętki przewód elastyczny długości zazwyczaj 7-9 m. Zamówienie dłuższego węża jest możliwe, lecz wymaga konsultacji z doradcą technicznym firmy dystrybucyjnej lub instalatorskiej. Może bowiem zmniejszać efektywność odkurzania. Wężę dostępne są w następujących wersjach:

■ **standard** – najprostszy rodzaj, przeznaczony do systemu uruchamianego w chwili otwarcia gniazda;

■ **lux** – z włącznikiem w ręczce;

■ z włącznikiem w ręczce i z elektroniczną regulacją mocy ssącej.

Końcówki ssące (d) można zaś podzielić na:

■ **szczotki i ssawki przeznaczone do wszystkich typu podłóg** – zarówno twardych, jak i wykładzin;

■ **turboszczotki** – o napędzie powietrznym lub elektrycznym, stosowane do czyszczenia dywanów i tapicerki;

■ **końcówki specjalne** – do czyszczenia mebli, ssawka szczelinowa do odkurzania narożników, do grzejników, ubrań, materaców i mebli tapicerowanych, a także np. separatory do zbierania wody i popiołu z kominka.

d – Przykładowe końcówki do sprzątania (fot. Borysowski)

c – Zestaw do sprzątania (fot. Comfort System)